

Inspiratiefiche

door Isabelle Dewilde

Eefje, het meisje dat honderd jaar was

Auteur en illustrator: Catharina Valckx

Uitgever: Querido

Over de maker

Catharina Valckx groeide samen met haar vier zussen op in de buurt van Parijs waar ze naar een strenge Franse school ging. Op haar 18de trok ze naar Nederland, het land waar haar ouders vandaan kwamen. Daar studeerde ze aan de kunstacademie in Groningen. Na veel heen en weer gereis tussen Nederland en Frankrijk woont ze nu al een hele tijd in Amsterdam. Catharina werkte lang als kunstenaar, pas toen ze 40 was kwam haar eerste kinderboek uit. Wel schreef ze altijd al fantasierijke verzonden verhalen, waargebeurd vindt ze maar saai. Dit doet ze het liefst in het Frans omdat ze die taal zo mooi vindt. Beeld en taal gaan voor haar samen, wanneer ze schrijft ziet ze de beelden voor zich als een soort film. Ook schrijft ze bij voorkeur scènes die ze leuk vindt om te tekenen.

Korte inhoud

Eefje krijgt als baby twee gaven. Ze kan elk voorwerp tot leven wekken en ze zal voor altijd zeven jaar blijven. Maar wil ze wel voor altijd een kind zijn? Is dat eigenlijk wel een geschenk? Op de dag dat ze voor de honderdste keer haar zevende verjaardag viert wekt Eefje een citroen tot leven. Hij wordt haar trouwe vriend die Eefjes lange leven voorgoed verandert.

1

HET VERHAAL

Cover

Catharina Valckx schrijft én illustreert haar boeken zelf. De cover heeft ze zo ook zelf bedacht en gemaakt.

- Wie zie je op de cover? (de hoofdpersoon Eefje met haar twee vrienden: de hond Pluis en de citroen Ikki)
- Kijk naar de cover. Doe je ogen even dicht, doe ze terug open, wat is het eerste dat opvalt? (Door de sobere achtergrond trekken de figuren direct je aandacht. Ook de titel en Ikki vallen op door de felle kleur geel)

- Welke sfeer straalt de cover uit? (vrolijk, eng, geheimzinnig, sprookjesachtig, ...)
- Past de cover bij het verhaal dat verteld wordt?
- Welke kleur is heel aanwezig? (Het vrolijke geel van Ikki)
- Zou je zelf iets anders op de cover hebben gezet?

Personages

Eefje is het hoofdpersonage in dit verhaal. Ze is een meisje dat ooit heel vrolijk was. Doordat ze nu al 100 jaar een kind is, vindt ze haar leven heel saai en eindeloos. Ze heeft geen vrienden, want deze worden wel ouder en verliezen hun interesse in een kind.

- Wie doet er naast Eefje nog meer mee in het verhaal? (Pluis, Ikki, Dwin, Aisha, Noa)
- Welk personage vind jij leuk? Waarom?
- Welk personage vind jij niet leuk?
- Waarom wil Eefje zo graag ouder worden?
- Zou Eefje een vriend van jou kunnen zijn?
- Ikki is een vrolijk citroentje, welk fruit zou jij graag als vriend hebben? Of liever een groente?
- Eefje heeft in haar lange leven maar twee dingen levend getoverd. Hoe komt dit? (toen ze de klok tot leven wekte, bleek die heel irritant te zijn, p. 22)

Stijl

Catharina Valckx heeft een heel herkenbare stijl. Kenmerkend voor haar zijn eenvoud, warmte, fantasie en een gevoel voor humor. Het boek valt op door zijn bijzondere illustraties. Je merkt dat de maker evenveel voeling heeft met beeld als met tekst. Het boek bestaat uit tien hoofdstukken en leest met veel vaart door het gebruik van korte zinnen en de vele illustraties. Op elke pagina staat een grote tekening.

- Vond je het boek soms grappig? Waren dat stukjes in het verhaal of eerder de tekeningen?
- De personages zijn getekend met eenvoudige lijnen. Vind je dit mooi?
- Welke kleuren worden er gebruikt in het boek? (Valckx werkt graag met zachte tinten en af en toe een felle kleur)

Neem de tekening op pagina 79 erbij.

- Welke emotie gaat er van deze tekening uit? (Blijdschap)
- Naast lachende gezichten zie je nog zaken die dit gevoel versterken, weet je welke? (de stralende zon die als een soort kroon boven Eefje staat, Noa en de meeuwen staan te applaudiseren, Ikki maakt een sprongetje, Aisha legt haar hand als teken van dankbaarheid op haar hart)

Vertelperspectief / structuur

Op de eerste pagina zie je Eefje die in de spiegel kijkt, bijna alsof ze terugkijkt op het leven dat ze heeft gehad. De verteller neemt je ondertussen mee in het verhaal: “Eefje is honderd jaar oud. Je zult wel denken: honderd jaar? Maar ze ziet er toch uit als een

meisje? Dat klopt. Maar toch is ze echt honderd. Wil je weten hoe dat komt? Ik zal het je vertellen.” (p.7) Na drie hoofdstukken zit je weer waar het verhaal startte, bij Eefje die honderd jaar oud is. Het verhaal gaat lineair verder.

- Wat gebeurt er eerst in het verhaal? (Eefje wordt geboren en krijgt van twee feeën een gave)
- Wat is het probleem in het verhaal? Waarom is Eefje zo verdrietig? (ze groeit niet mee op met alle andere kinderen en wordt heel eenzaam)
- Hoe wordt het probleem opgelost? (de fee Aisha maakt dat Eefje terug ouder wordt)

Einde

Het einde van het verhaal is heel warm en veilig. Zeker jongere kinderen kunnen hier echt van genieten. Lees samen de laatste bladzijde van het boek.

- Wat vind je van het einde?
- Eefje is ongelooflijk blij dat ze ouder wordt, een vriend heeft en dat ze samen kunnen opgroeien. Zou jij daarvoor het eeuwige leven willen opgeven?
- Wat zou Valckx willen zeggen met “Het is alsof iemand een warme deken over haar schouders legt.”? Welk gevoel is dat?
- Zing jij ook wanneer je gelukkig bent en als het leven mooi is? Of doe je dan iets anders?

2

VERWERKING

Het eeuwig-kind-zijn

Volgens de fee dromen alle vrouwen van de eeuwige jeugd. En kan ze Eefje zelfs nog iets veel beters geven: het eeuwig-kind-zijn. “Dankzij deze gave zal jullie dochter altijd een klein kind blijven. Een klein meisje. Kun je je dat voorstellen? Voor altijd en eeuwig zonder zorgen lachen en spelen!” (p.13)

- Klopt het wat de fee daar zegt? Zal Eefje nu geen zorgen hebben en voor altijd lachen en spelen?
- Zou jij graag voor altijd kind zijn?
- Wat zou er gebeuren wanneer iedereen voor altijd kind zou zijn?
- Zou het nog zo leuk zijn om te verjaren?

Vriendschap

Doordat Eefje de enige is die kind blijft en iedereen die ze kent wel ouder wordt en sterft, heeft ze niet veel vrienden. Hier wordt ze vaak verdrietig van.

- Wie zijn de vrienden van Eefje? (Pluis, Ikki, Noa)
- Denk je dat Eefje meer vrienden zal maken nu ze ouder kan worden?

Doornroosje

Het verhaal van Eefje heeft gelijkenissen met Doornroosje. Ook Doornroosje krijgt feeën op bezoek die haar elk een gave geven. Doornroosje wordt vervloekt om honderd jaar te slapen. Eefje moet honderd jaar zeven zijn voor ze verder kan leven.

Creatieve opdracht: collage

MATERIAAL

- (Wit of gekleurd) papier
- Afbeeldingen van objecten
- Stiften / kleurpotloden
- Lijm en schaar

Op pagina 36 toert Eefje een citroen levend. Dit wordt haar nieuwe vriend.

→ Wat zou jij tot leven toveren als jij een vriendje zou willen?

Doel van de opdracht: De kinderen denken na over wat een personage is en creëren hun eigen 'levende' object. Toon de kinderen ter inspiratie de afbeeldingen van Joost Elffers in bijlage 1.

— Kies een object: Laat elk kind een stuk fruit, groente of een ander object kiezen dat zij tot leven willen brengen.

— Denk na over je personage: Stel de kinderen de volgende vragen om hun personage te vormen:

→ Wat is de naam van dit personage?

→ Wat zijn de eigenschappen van dit personage? (Heeft het een luide of stille stem? / is het groot of klein)

→ Waar is dit personage goed in?

→ Is het personage vrolijk, verdrietig, boos, enz.?

— Maak het personage levend: Plak het gekozen object op een blad papier. De kinderen mogen ogen en een mond zoeken die passen bij hun personage. Deze kunnen ze tekenen of opplakken op het gekozen object. Ze kunnen ook armen of benen bijtekenen.

— Voeg details toe: Wie wil, kan ook leuke details bij het personage tekenen. Heeft het personage het altijd koud? Dan krijgt deze misschien een muts of handschoenen. Of toch liever een zonnebril?

Laat de kinderen hun creaties presenteren en elkaar vertellen over de eigenschappen van hun personage!

3

VERDER LEZEN

- De eencellige die het leven best wel ingewikkeld vond / Yvonne Jagtenberg (Querido, 2024) www.boekenzoeker.be/de-eencellige-die-het-leven-best-wel-ingewikkeld-vond
- Hedwig! / Frida Nilsson & Martijn Van der Linden (ill) (Querido 2022) www.boekenzoeker.be/hedwig
- Miss Kat : De zaak van de ontvoerde kanarie / Jean-Luc Fromental & Joëlle Jolivet (ill.) (Horizon, 2024) www.boekenzoeker.be/de-zaak-van-de-ontvoerde-kanarie

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Isabelle Dewilde, 2025
Vormgeving: Simon Bequoye

BIJLAGE 1

